

Seat No. : _____

ME-125

March-2022

B.A., Sem.- I (New)

EC-I-101 : Economics

(Elementary Economics – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો :

1. પ્રો. રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની અછતલક્ષી વ્યાખ્યા ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો. 14
2. મૂલ્ય અને કિંમત એટલે શું ? મૂલ્ય અને કિંમત વચ્ચેનો તફાવત સમજાવી મૂલ્યના વિરોધાભાસની ચર્ચા કરો. 14
3. માંગ એટલે શું ? માંગનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવી તેના અપવાદો ચર્ચો. 14
4. માંગનું વિસ્તરણ-સંકોચન અને વધારો-ઘટાડો આકૃતિઓની મદદથી સમજાવો. 14
5. પુરવઠા વિધેયનો ખ્યાલ સમજાવી, પુરવઠાનાં વિવિધ નિર્ણાયક પરિબલો ચર્ચો. 14
6. પુરવઠાનું વિસ્તરણ-સંકોચન અને વધારો-ઘટાડો આકૃતિઓની મદદથી સમજાવો. 14
7. બજાર એટલે શું ? બજારનાં વિવિધ લક્ષણો અને કાર્યો ચર્ચો. 14
8. બજાર કિંમત એટલે શું ? બજાર કિંમતનું નિર્ધારણ અનુસૂચિ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 14

વિભાગ – II

9. બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : (કોઈપણ ચાર) 8
(1) પ્રાથમિક તુષ્ટિગુણને _____ તુષ્ટિગુણ પણ કહેવાય.
(a) નૈસર્ગિક (b) સીમાંત
(c) સ્વરૂપ (d) સ્થળ

- (2) વપરાશી વસ્તુઓ ગ્રાહકોની જરૂરિયાતોને _____ રીતે સંતોષે છે.
- (a) પરોક્ષ (b) પ્રત્યક્ષ
(c) પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ (d) આમાંથી કોઈપણ નહિં
- (3) માંગ વિધેય $D = f(P)$ માં $D =$ વસ્તુની માંગ અને $P =$ વસ્તુની કિંમત હોય તો P ને _____ પરિબળ કહેવાય.
- (a) સ્થિર (b) પરાવલંબી
(c) સ્વતંત્ર (d) તટસ્થ
- (4) સિમેન્ટની માંગ એ _____ માંગનું ઉદાહરણ છે.
- (a) વ્યુત્પન્ન (b) સ્વતંત્ર
(c) આવક (d) કિંમત
- (5) જેમ વસ્તુની કિંમત _____ તેમ તેનો પુરવઠો ઓછો.
- (a) ઊંચી (b) નીચી
(c) સમાન (d) આમાંથી કોઈપણ નહિં
- (6) પુરવઠાનું સંકોચન થતાં વિકેતા પુરવઠા રેખાના મૂળ બિંદુથી _____ તરફ ગતિ કરે છે.
- (a) નીચે (b) ઉપર
(c) નીચે અને ઉપર (d) આમાંથી કોઈપણ નહિં
- (7) જો માંગ સ્થિર રહે અને પુરવઠો ઘટે તો કિંમત _____ .
- (a) ઘટે છે (b) વધે છે
(c) સ્થિર રહે છે (d) આમાંથી કોઈપણ નહિં
- (8) જો પુરવઠામાં થતો વધારો માંગમાં થતા વધારા કરતાં વધુ હોય તો કિંમત _____ .
- (a) વધશે (b) સ્થિર રહેશે
(c) ઘટશે (d) આમાંથી કોઈપણ નહિં

Seat No. : _____

ME-125

March-2022

B.A., Sem.- I (New)

EC-I-101 : Economics

(Elementary Economics – I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

From the following questions, write the answers of any **three** questions.

1. Critically discuss scarcity-oriented definition of economics given by Prof. Robbins. **14**
2. What is meant by value and price ? Explain the difference between value and price and discuss the paradox of value. **14**
3. What is demand ? Explain the law of demand with the help of a diagram and discuss its exceptions. **14**
4. Explain extension-contraction and increase-decrease of demand with the help of diagrams. **14**
5. Explain the concept of supply function and discuss various determinants of supply. **14**
6. Explain extension-contraction and increase-decrease of supply with the help of diagrams. **14**
7. What is market ? Discuss various characteristics and functions of market. **14**
8. What is market price ? Explain the determination of market price with the help of a schedule and a diagram. **14**

PART – II

9. Multiple choice questions : (any **four**)

8

- (1) Primary utility is also called _____ utility.
- (a) natural (b) marginal
(c) form (d) place
- (2) Consumer goods satisfy consumers' wants _____.
- (a) indirectly (b) directly
(c) directly and indirectly (d) None of these
- (3) In a demand function $D = f(P)$, if $D =$ demand of the commodity, $P =$ price of the commodity, then P is called _____ factor.
- (a) constant (b) dependent
(c) independent (d) indifferent
- (4) The demand for cement is an example of _____ demand.
- (a) derived (b) autonomous
(c) income (d) price
- (5) The _____ the price of a commodity, lesser will be its supply.
- (a) higher (b) lower
(c) equal (d) None of these
- (6) During contraction of supply, the seller moves _____ from the original point on the supply curve.
- (a) downward (b) upward
(c) downward and upward (d) None of these
- (7) If demand remains stable and supply falls, the price _____.
- (a) falls (b) rises
(c) remains stable (d) None of these
- (8) If increase in supply is more than increase in demand, then price _____.
- (a) will rise (b) will remain stable
(c) will fall (d) None of these
-